

Yeni rəsullar gələ bilər

Bəhailər bu fikirdədirlər

Dövlət qeydiyyatından keçmiş və Azərbaycan qanunlarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərən dini icmalardan biri də Bəhai dini icmasıdır. İcmanın fəaliyyəti ilə bağlı məlumat almaq məqsədilə Bəhai dini icmasının katibi Ramaz Əsgərova görüşdük.

O, əvvəlcə Bəhai dininin yaranması haqda danışdı: "Özünə Bab təxəllüsü götürmüş Seyid Əli Məhəmməd adlı bir şəxs 1844-cü ildə İranda elan edir ki, mən insanlığı oyatmağa gəlmişəm. Məndən sonra böyük bir zühur olacaq və sizi ona hazırlamaq üçün gəldim. Bir növ müjdəçi kimi. Ona ilk iman gətirənlər arasında İrannın ruhaniləri olub. İnsanların onun arxasınca getməsindən sonra şahı inandırırırlar ki, Babın arxasınca gedənlərin məqsədi hakimiyyətə gəlməkdir. 1850-ci ildə üləmaların fitvası ilə Bab Təbrizdə şəhid edilir. Babın həbsdə olduğu zaman və ölümündən sonra hərəkata Mirzə Hüseyn Əli başçılıq edib. O, Bağdada sürgün edilib. Mirzə Hüseyn hələ İranda olarkən Bəhualah (Allahın cəlalı) ləqəbini götürür. Bəhualah 1860-cı ildə Bağdada elan verir ki, Babın müjdələdiyi insan mənəm. 1863-cü ildən etibarən insanlar ona iman gətirir və din Bəhai dini adlanmağa başlayır."

"Bəhualah müjdələnen şəxs olmasını necə sübut edir" sualını R.Əsgərov belə cavablandırdı: "O, bunu yaşamı və yazıları ilə sübut edir. Hansı ki, bu yazılardan heç kim gətirə bilməz. Həzrəti Məhəmmədin ən böyük möcüzəsi "Qurani-Kərim" olduğu kimi Bəhualahın yazıları da onun möcüzəsidir."

Bilindi ki, Həzrəti Məhəmmədə vəhy nazil olanda xüsusi hallar keçirmiş (titrəmə, tərləmə və s.). Bununla da onun yanında olanlar anlayırdılar ki, vəhy nazil olur. Gələn vəhyi isə katiblər dərhal yazıya köçürüblər. Bəhualahın belə bir hal keçirib-keçirməsinə

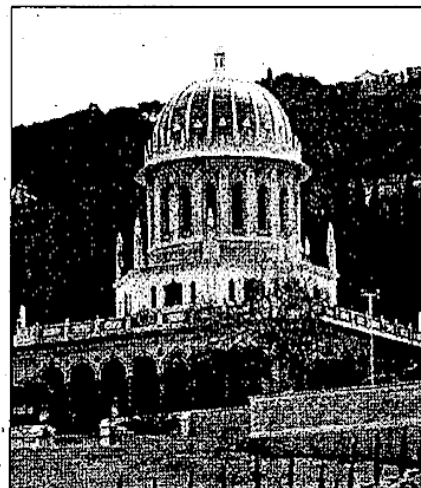
R.Əsgərovun münasibəti belə oldu: "Bəhualah özü bu halı təsvir edib. Ancaq bu, mənim dəqiq yadında deyil. Ona vəhy gələndə katiblər yazıb çatdırı bilmirlərmiş. Bu haqda kifayət qədər tarixi materiallar var."

Allah-Təala "Quran"da buyurur ki, "Mən dinimi tamamladım. Və sonuncu peyğəmbər olaraq Məhəmmədi seçdim." Bəhai əqidəsinə görə belə çıxır ki, Allah fikrindən vaz keçib və yəni-dən peyğəmbər göndərmiş. Halbuki Allah heç vaxt fikrini dəyişmir. Daha doğrusu, buna ehtiyac duymur. Bu məsələyə R.Əsgərovun münasibəti aşağıdakı kimi olub: "Həzrəti Məhəmməd həm nəbi, həm də rəsul idi. Onunla Allahın nəbi göndərməsi yekunlaşıb. Ancaq rəsul ondan sonra da göndərilə bilər. Hələ indidən sonra da rəsulların göndərilməsi ehtimalı var. Bizim qiyamətə də münasibətimiz fərqlidir. Belə ki, biz düşünürük ki, insanlar öləcək və yəni-dən qəbirlərindən qalxacaqlar. Bizim üçün qiyamət və dirilmə ruhani dirilmədir. Qiyamət ruhani qalxınma deməkdir. Yəni dirilmənin mənası budur. Məsələn, Quran ayələrində keçən "ulduzlar yerə enəcək", "günəş sönəcək" kimi ifadələrin də rəmzi mənalı var. Buradakı səma sözü din səması deməkdir. Ay və ulduz kimi ifadələr isə böyük din adamlarına işarədir. Yəni belə adamlar olmayacaq."

Bilindi ki, bütün peyğəmbərlərə bir kitab endirilib. Bəhualahın isə yazdığı kitablar onlarıdır. Söhbət zamanı bu məsələyə də aydınlıq gətirməsini R.Əsgərovdan xahiş etdik. "Bizim

baş kitabımız "Kitabi-Əqdəs"dir (ən müqəddəs kitab). Bundan başqa Bəhualahın yüzə yaxın əsəri var. Ona bu qədər çox kitab nazil olmasının səbəbi onun bütün dinləri və kitabların açılışını verməsidir. Bəhualah ona qədərki peyğəmbərlərin yolunu təqib edərək bu qədər kitab yazıb. Ümumiyyətlə isə, biz vəhy prosesinin kəsilməsinə inanmırıq. Nə qədər ki, Allah və insanlıq var, vəhy prosesi kəsilə bilməz. Bu, zaman-zaman davam edəcək. İnsanlar müəyyən inkişaf mərhələlərinə çatdıqca, Allah onlara yeni qanunlar göndərəcək. Bu, vahid bir Allah dininin müxtəlif mərhələləridir. Yeni Bəhualahdan başqa bir adam da nə vaxtsa gələ bilər. Bəhualah bu gün üçün sonuncudur. Məsələn, Həzrəti İsa deyirdi ki, "Mən gedirəm, yenə də qayıdacağam." Ona görə də xristianlar Həzrəti Məhəmmədə inanmadılar və Həzrəti İsanı gözəlməyə davam etdilər. İnsanlar inkişaf etdikcə bəzi qanunlar köhnəlir və qüvvədən düşür, əvəzində yeni qanunlar göndərilir. Bizə görə nə Allahın elmi qurtarıb, nə də insanların inkişafı dayanıb. Allah Quranda buyurur ki, "Dənizlər mürəkkəb, ağaclar isə qələm olsa, mənim elmimi yazıb qurtara bilməz." Sizcə, Allahın elmi qurtarıb?"

İslamı qəbul edən şəxslər "Kəlməyi-şəhadət"i söyləyir. Bəhai dininin necə qəbul edilməsi ilə maraqlandıq. "Bəhai dinini qəbul etmək çox sadədir. İlk növbədə insan axtarıbda olmalıdır. Və Bəhai dininin əhdini, Bəhai inzibati sistemini qəbul etməlidir. Bəhai dini yeganə dindir ki, ruhanilər yoxdur." "Azərbaycanda nə qədər Bəhai var" sualını R.Əsgərov belə cavablandırdı: "Biz bunun statistikasını aparmırıq. Bu din 160 ildir ki, Azərbaycanda mövcuddur. Bakı və Sumqayıt şəhərlərində icmanın mərkəzləri var. Bölgələrdə də

Hayfa şəhərində
ümumdünya Ədalət evi

Bəhai dinini qəbul etmiş insanlar var. Müxtəlif mərasimlər zamanı onlar da bizə qoşulurlar." Söhbət zamanı Bəhualahın ailə qurub-qurmaması ilə maraqlandıq. "Onun ailəsi olub. Oğlu və qızları dünyaya gəlib. Oğlunun adı Əbdülbaha olub. O, oğlunu Bəhai dininin yazılarının şərhçisi təyin edib. Bəhualahın oğlu 1921-ci ildə vəfat edib. Sonra böyük nəvəsi Şövqü Əfəndi yazıları şərh etməyə başlayıb. Şövqü Əfəndi də 1957-ci ildə rəhmətə gedib. Şövqü əfəndinin övladı olmadığından Bəhualahın nəslə onulla kəsilib. Bəhai dininə 9 nəfərdən ibarət icma rəhbərlik edir. Onlar 5 ildən bir gizli səsvermə yolu ilə seçilir və Xayfa şəhərində ümumdünya ədalət evi adlanan yerdə otururlar. Bu yer Bəhailərin dini mərkəzi hesab edilir. İslam dinində dini yükümlülük yetkinlik yaşına çatdıqdan sonra başlayır. Yeni Qızlar üçün 12, oğlanlar üçün 15 yaş nəzərdə tutulub. Bəhai dinində isə dini yükümlülük qız və oğlan olmasından asılı olmayaraq 15 yaşdan başlayır. 21 yaşdan etibarən isə hamının seçmək və seçilmək hüququ olur. Bu yaşdan sonra Bəhai dinini qəbul edənlər dinin inzibati orqanlarında fəaliyyət göstərə bilərlər."